

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

J. nr.: 432-6

19. april 2005

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 6. april 2005 (FLF alm. del – spørgsmål 59) anmodet om min besvarelse af følgende spørgsmål:

Spørgsmål 59:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 5. april 2005 fra Bornholms og Christiansø Fiskeriforening vedrørende laks i Østersøen”

Svar:

I Udvalgets brev opstilles forskellige mål, som foreningen vil arbejde for. I svaret herunder opstilles lovgivningen på området, herunder også den kommende lovgivning, den afledte håndtering af reglerne og de præmisser, der skal indfries for, at de forskellige mål kan opnås.

Den gældende og kommende EU lovgivning

EU's grænseværdi fastsat i Rådets forordning 2375/2001 for indhold af dioxin i fisk og fiskevarer er på 4 pg/g vådvægt og finder anvendelse for alle medlemsstater. Det følger af art. 1, stk. 1 i Kommissionens forordning 466/2001, at når de levnedsmidler, der er nævnt i forordningens bilag I, bringes i omsætning, må de ikke have et større indhold af forurenende stoffer, end det der er fastsat i bilaget.

Kommissionen har i 2004 taget initiativ til at påbegynde revision af de gældende grænseværdier for dioxin. Som forslaget ligger nu, vil de gældende dioxingrænseværdier blive bibeholdt i en periode (til 31/12-2007), mens der allerede nu sættes yderligere grænseværdier for summen af dioxin og dioxinlignende PCB. Den næste revision, der yderligere vil nedsætte det tilladelige indhold af dioxin og dioxinlignende PCB, vil således formentlig finde sted efter 2007. Det forventes at de foreslåede grænseværdier vil blive vedtaget snarest og træde i kraft i løbet af sommeren/efteråret 2005.

Der er i det nuværende Kommissionsforslag også stillet forslag om, at andre lande fra det baltiske fiskeriområde kan blive omfattet af den undtagelse for visse fisk fra Østersøen, der pt. er udstedt for Sverige og Finland.

Sveriges og Finlands undtagelse

Finland og Sverige kan uanset førnævnte bringe fisk fra Østersøen i omsætning til human konsum, der har et højere dioxinindhold end det i forordningen fastsatte, på deres eget område. Sverige og Finland har derfor ingen mulighed for at eksportere fisk, der ikke overholder grænseværdien. Fisk, der i øvrigt overholder de fastsatte grænseværdier fra de to lande må gerne omsættes til andre lande. Undtagelsen forudsætter endvidere etablering af en ordning, der sikrer forbrugernes fulde orientering omkring kostanbefalinger i forbindelse med indtag af disse fisk

Andre lande, herunder Danmark, har ikke med den nuværende lovgivning mulighed for at have særregler for fisk fra Østersøområdet. Da undtagelsen i 2001 blev vedtaget, blev det for Danmark besluttet, at Danmark ikke ville tilslutte sig denne ordning grundet hensynet til forbrugerbeskyttelsen.

Det danske omsætningsforbud for laks fra Østersøen

Fødevarestyrelsen har i overensstemmelse med de gældende EU regler på området og til beskyttelse af forbrugerne, udstedt et omsætningsforbud for laks over 4,4 kg urensset vægt (bekendtgørelse nr. 1145 af 25. november 2004). Baggrunden for dette var analyseresultater fra Fødevarestyrelsen, der i april 2004 viste et dioxinindhold højere end den i EU fastsatte grænseværdi.

Pilotprojekt vedr. forarbejdning af laks fra Østersøen

Data viser, at laks på 2 kg og derover, kan forventes at overskride de foreslåede grænseværdier for summen af dioxin og dioxinlignende PCB. En genindførelse af et totalt omsætningsforbud kan derfor blive nødvendigt.

Med henblik på at afhjælpe de allerede eksisterende problemer har erhvervet i samarbejde med Danmarks Fødevareforskning (DFVF) og Danmarks Fiskeriundersøgelser (DFU) gennemført forsøg med forarbejdning af laks. Den indledende videnskabelige bedømmelse af data indikerer, at et "trimmet" produkt på op til 4-5 kg kan overholde de foreslåede grænseværdier. Dette betyder at ca. 70% af laksefangsten på Bornholm vil kunne overholde grænseværdierne ved at gennemgå en trimning. En større videnskabeligt undersøgelse, der også udføres i et samarbejde mellem erhvervet, DFVF og DFU, skal tilvejebringe de nødvendige data for denne hypotese. Denne undersøgelse forventes afsluttet september 2005.

Der er imidlertid flere delmål, der skal indfries, såfremt denne løsning skal kunne anvendes i praksis. Det forudsætter at;

- de endelige forsøg viser den ønskede effekt,
- fiskeindustrien industrielt kan udføre den nødvendige trimning af laksene, og
- Kommissionen tilkendegiver, at muligheden for at anvende en teknisk løsning (trimning) til overholdelse af grænseværdierne er indeholdt i de kommende regler.

Der er som nævnt planlagt en yderligere reduktion af grænseværdierne i de kommende år, og det er tvivlsomt om den førnævnte trimning vil være tilstrækkelig effektiv til at sikre overholdes af grænseværdierne efter denne yderligere revision. Løsningen vurderes således – medmindre der teknologisk fremkommer endnu ikke kendte metoder til yderligere teknologisk reduktion – at være midlertidig.

Lars Barfoed

/Susanne Garnak